

ระบบการจัดการสุขภาพชุมชนเพื่อตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลอุทัยเก่า
อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี

Community's Health Management System to Achieve a Model Thombon for Learning:
The Study of U-Thai-Kao Thombon, Nongchang Distric, Uthaitanee Province.

กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม¹
หทัยชนก บัวเจริญ²
ปิ่นนเรศ กาศอุดม³
จุฑารัตน์ ผู้พิทักษ์กุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการศึกษาชุมชนแบบเร่งด่วน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะ ศักยภาพและทุนทางสังคมในการพัฒนาตำบล และศึกษาแนวคิดการจัดการสุขภาพ และผลลัพธ์ของการจัดการตำบลอุทัยเก่า จากแหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1) การศึกษาเอกสาร ได้แก่ เอกสารข้อมูลตำบล รายงานประจำปี ของตำบล 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งน้คือ ผู้บริหาร แกนนำจากภาคท้องถิ่น ภาคท้องถิ่น ภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง วิทยากรชุมชน และผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องสำคัญ เชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนตำบลสุขภาพะ จำนวน 80 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา

1) **ฐานคิดในการดำเนินการพัฒนาตำบลเพื่อการจัดการตำบลสุขภาพะ** ประกอบด้วย (1) แนวคิดการบริหารงานแบบมั่นคง จริงใจ และทำเพื่อชุมชน เป็นการที่ทุกฝ่ายในตำบลมีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน และช่วยกันขับเคลื่อนตำบลไปด้วยกัน แกนนำมีความจริงใจในการบริหารจัดการตำบล (2) การบริหารงานแบบที่แบบน้อง เมื่อ มีปัญหาเกิดขึ้นจะต้องมาพูดคุยและหาทางออกร่วมกัน โดยมีการแบ่งงานกันรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่และความถนัดของแต่ละคน (3) การมีส่วนร่วม รวมตัว ร่วมกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหา โดยมีความเชื่อในพลังของการรวมตัวจากประชาชนในพื้นที่ที่รู้สภาพปัญหาของชุมชนและปัญหาเร่งด่วนของตนเป็นอย่างดี (4) การจัดการแบบมีส่วนร่วมพหุภาคี โดยมีการจัดการกันเองโดยมติของกลุ่มที่สภาองค์กรชุมชน และการขับเคลื่อนพลังชุมชนด้วยการจัดเวทีประชาคมสัญจรตามภารกิจลงในทุกหมู่บ้าน

2) **ระบบการจัดการสุขภาพะชุมชนโดยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยเก่า** ประกอบด้วยระบบย่อยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (1) ระบบบริหารจัดการท้องถิ่น (2) ระบบสวัสดิการและการเงินชุมชน (3) ระบบเกษตรปลอดภัย (4) ระบบพลังงานทดแทน (5) ระบบเศรษฐกิจชุมชน (6) ระบบการเรียนรู้เพื่อเด็กและเยาวชน (7) ระบบการดูแลสุขภาพชุมชน และ (8) ระบบภูมิปัญญาท้องถิ่น

3) **ผลลัพธ์และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ** องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยเก่าได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้มาจากปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จคือ (1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ และการนำใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สุขภาวะชุมชน ตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลอุทัยเก่า

¹ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ Email: noinoi91@gmail.com

² คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม Email: hbuajalearn@gmail.com

³ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี Email: pinnarate@gamil.com

⁴ โรงพยาบาลหัวเฉียว Email: ems.huachiew@yahoo.com